

Augmenta la preocupació per la "producció" en massa de residus sòlids urbans

¿Què en fem, del fem?

La Diputació creà en 1980 el Pla Director de Residus Sòlids i Industrials de la Província de València. Després d'uns inicis poc decidits, la corporació provincial valenciana desenvolupa la tasca amb fermesa.

Quan fa quatre anys vaig començar aquesta tasca de tractament de residus sòlids, no podia imaginar que em donara les satisfaccions que en aquests moments em produeix". Aquestes són les paraules de Josep Vicent Cuello, diputat delegat de residus sòlids de la Diputació de València i alcalde de Puçol (l'Horta Nord). Els residus sòlids urbans (RSU) representen uns dels elements contaminants més importants en la nostra societat. Com a exemple, n'hi haurà prou amb unes xifres. La Planta de Guadassuar —una de les dues plantes que la Diputació de València ha instal·lat— rep una mitjana diària de 417 tones de residus urbans sòlids, provinents de les comarques de la Ribera Alta, la Costera i la Canal de Navarrès. Aquestes comarques tenen una població total de 323.000

habitants durant l'hivern, però durant l'estiu la població pot arribar fins als 465.000 habitants. Això vol dir que cada ciutadà d'aquestes comarques produeix una mitjana d'1,4 quilos de residus urbans per dia.

UN PLA DIRECTOR PER ALS RESIDUS

Definitivament, el 14 d'abril del 1983 la Diputació aprovà l'anomenat Pla de Residus Sòlids, amb una dotació econòmica inicial d'uns 3.500 milions de pesetes, amb el següent objectiu prioritari: dissenyar uns sistemes operatius i eficaços per a la recollida, el transport i el reciclatge dels residus. A més, pretenia desenvolupar un marc administratiu i legal que satisfera les màximes de ser "pràctic i viable". Per últim, el Pla

Director de Residus Sòlids preveia el "sanejament dels llocs d'abocament dels residus sòlids mitjançant el tancament d'abocadors incontrolats existents a la província". El primer text d'aquest pla director calculava construir 46 abocadors controlats, set plantes de tractament, dues estacions de transferència, més l'adquisició dels vehicles necessaris per al transport. En total, pensava crear 53 "Unitats de Producció".

Al final del 1991 es féu una valoració dels quatre primers anys de funcionament *real* d'aquest pla director de residus. Els efectes contaminants d'aquests abocadors —sobretot pel que feia a pudors i a la possible filtració en zones aquíferes amb influència en el consum humà...—, tot i ser controlats, han fet que la Diputació disminuïra el nombre d'abo-

La Diputació de València ajudarà als pobles amb menys recursos econòmics a recollir les deixalles que generen.

D. UMBERT

La formació del compost

La preocupació pel tractament dels residus urbans, és a dir del fem que produïm, ha dut els responsables de la Diputació a crear un seguit de plantes que "reciclen", recuperen o aprofiten la matèria residual urbana per fer compost i reciclar el vidre, el cartó, el ferro, etc.

Al País Valencià hi ha dues plantes, encara que en principi hi havia previst de construir-n'hi set. A Guadassuar la planta rep el fem de 65 municipis de les comarques de la Costera, la Canal de Navarrès i les dues Riberes, amb una població de 323.000 habitants. A Ador la planta rep els residus sòlids de 53 municipis de la Safor i la Vall d'Albaida amb una població de quasi 200.000 persones durant els mesos d'hivern. Les comarques centrals, és a dir, l'Horta Nord i l'Horta Sud resten fora de la competència d'actuació de la Diputació valenciana, perquè pertanyen al Consell Metropolità de l'Horta.

"El fem, habitualment l'apleguen els municipis, però la Diputació hi ajuda bé subvencionant la compra d'infraestructura necessària per possibilitar aquesta replega, bé realitzant directament el servei" -declara a EL TEMPS Manuel Tatay, responsable tècnic de la Diputació de València en matèria de residus sòlids-. Ací comença el procés de creació del compost que es duu a terme en les plantes de residus.

El procés de tractament de la planta consta de les fases següents: recepció i control del pes, emmagatzematge de residus, garbellament, tria manual i separació magnètica, fermentació, afinament i emmagatzematge del compost. Una vegada arreplegat el fem, els vehicles arriben a la planta i es pesen a la bàscula, després aboquen la càrrega en unes fosses i tornen a pesar-se a fi d'establir el volum i pes de fem recollit.

Comença la primera selecció mitjançant un pont-grua que envia els residus a un alimentador que els introdueix en els tròmels de garbellament. "Aquests tròmels són uns cilindres d'uns 50/120 mil·límetres i uns punxons que serveixen per a fer la primera selecció -explica Tatay-. Aquest primer tròmel separa la matèria orgànica de la no-orgànica que no és utilitzable en l'elaboració del compost.

Posteriorment, s'efectua en les "cintes de tria" la selecció natural de productes reciclables no orgànics, és a dir: plàstic,

vidre, cartró, paper i, posteriorment, mitjançant un "separador magnètic", l'extracció de ferro. La matèria orgànica que passa a través de la malla de garbellament va a un segon tròmel, que la transporta definitivament a l'era de fermentació, que és realment el lloc on es produeix el compost. El procés consisteix a mantenir el compost en fermentació aeròbia durant un període aproximat de tres mesos. El giren periòdicament per

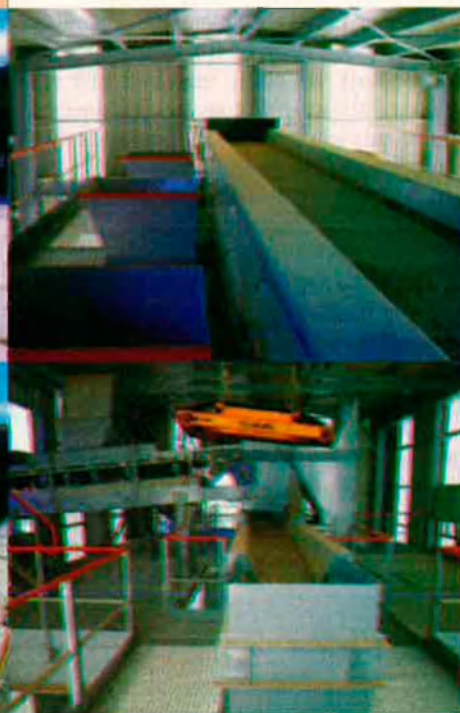
aconseguir-ne una ventilació i homogeneïtzació adequades i perquè aconseguisca la higiene necessària. Després de més girades i d'una fase anomenada "d'afinament", el compost ja està preparat per a ser utilitzat.

El problema d'aquestes plantes és, tanmateix, la utilització final dels productes. "Hi ha subproductes de vidre, cartó, plàstic, etc., més barats que el que podem produir aquí -diu Manuel Tatay-. Per tant, a les empreses adjudicatàries de l'aprofitament d'aquests subproductes, ja no els interessa tant aprofitar-los i prefereixen comprar-ne a fora".

L'abaratiment del procés i la gestió adequada de l'empresa de nova creació constituïda per a aquesta tasca podria ser-ne la clau.

D. H.

cadors que en principi tenia previstos. La solució per a no deixar cap municipi des-assistit és augmentar la zona d'influència de cada abocador sempre que l'increment de les despeses de transport no supere els criteris d'explotació racional". D'altra part, es va concloure, igualment, que calia "ampliar les àrees d'abocament de les plantes de tractament". S'establí també l'anomenada "concentració de residus urbans", amb la finalitat de facilitar-ne l'aprofitament i la recuperació. Per tant, la concentració apareix com a màxim objectiu de la política de la Diputació en

El tractament dels residus és necessari. ARXIU

la matèria, i això explica que només s'hagen construït dues plantes de reciclatge i no les set que en principi s'havien de construir.

ELIMINACIÓ DELS ABOCADORS INCONTROLATS

Aquest és un dels eixos de la política de tractament de residus urbans que s'ha fixat la Diputació. Tot amb tot, és una política que s'ha fet des que el 24 de setembre del 1991 la Diputació va aprovar un POL (Programa Operatiu Local) amb la finalitat de tancar tots els abocadors incontrolats de les comarques de la Ribera Alta i Baixa, la Costera i la Canal de Navarrès. La inversió prevista en aquest POL era d'uns 212 milions de pessetes, dels quals un 60% venien del

Finançament

	Inversió Total	Generalitat	Diputació	Ajuntament	MOPU
Plantes de Tractament					
Planta de Guadassuar	707.463.000				
Planta d'Ador	697.182.000				
Total	1.404.645	(36,46%)	(29,14%)	(29,14%)	
		483.197.880	512.133.567	409.313.553	
Abocadors					
Abocadors	15.198.217				
Reguena	5.092.300				
Fuenterrobles	11.056.070				
Benagèber	1.450.324				
Alpuente	7.524.596				
Gestalgar	12.800.446				
Alfara d'Algímia	15.914.571				
Jarafuel	7.602.535				
Xella i Real de Montroi	13.909.692				
Total d'Abocadors	90.548.571	(9,95%)	(34,3%)	(20%)	(35,92%)
		9.007.021	30.904.084	18.109.750	39.527.896
Vehicles					
		(34,4%)	(61,49%)		(35,92%)
	337.477.535	116.081.952	207.492.104		13.873.479
Contenidors					
		(23,47%)	(45,99%)	(30,54%)	
	251.812.640	59.103.548	115.805.512	76.903.580	

fons FEDER de la Comunitat Econòmica Europea, un 30% de l'administració local i el 10% restant del govern central (MOPU).

A final del 1992 s'han eliminat 44 abocadors incontrolats i s'han traslladat més de 260 mil tones de residus sòlids urbans a abocadors controlats.

Pel setembre d'enguany la Diputació aprovava un altre POL, al qual es destinaven 220 milions de pessetes més, per la mateixa raó de tancar abocadors incontrolats, que ara es calcula que són una quarantena. La Diputació preveu que quan s'acabarà el 1993 no hi haurà a la província de València cap abocador incontrolat.

El finançament d'aquest nou POL va a càrrec de la Diputació en un 41,56%. La Generalitat hi col·labora amb un 32%, i els ajuntaments, amb un 24%, completen la inversió.

CONTENIDORS PER ALS POBLES

Al País Valencià hi ha pobles que no tenen prou potencial econòmic per a costejar una inversió d'infraestructura com un camió de transport i de compactació. Tampoc no poden costejar, en alguns casos, ni tan sols una bona xarxa de contenidors que faciliten la replega del fem. Així, la Diputació, dins el Pla Director de Residus Sòlids, es va plantejar, com

Els residus sòlids urbans representen uns dels elements contaminants més importants en la nostra societat.

RAFA GIL

una de les primeres actuacions, d'oferir contenidors als municipis, a més dels camions corresponents, si bé "sempre promovent la comarcalització i mancomunització d'aquest servei" —diu Cuello—.

L'única exigència que posen als ajuntaments per a prestar-los l'ajuda financera per a aquests vehicles i contenidors és que "aboquen els residus als centres de tractament adequats: plantes o abocadors controlats". D'aquesta forma, la Diputació de València ha subministrat

als ajuntaments més de 10.000 contenidors i una trentena de camions replegadors-compactadors.

El tema ha estat una preocupació màxima per als responsables provincials, que han començat els tràmits per a crear una empresa que se n'ocupe "professionalment".

CREACIÓ D'UNA NOVA EMPRESA

Durant les setmanes vinents aquesta empresa començarà a funcionar, perquè la seua constitució és ja pràcticament un fet.

L'objectiu d'aquesta empresa és, segons el diputat delegat de residus sòlids, "fer tota la faena que té actualment la mateixa delegació, i a més eixamplar les seues funcions perquè preste un major servei". Tots hem tingut sempre alguna relació amb les administracions i, a més tots coneixem la lentitud d'aquests processos. Doncs es crea precisament una empresa pública per a agilitar i "evitar" aquest retard burocràtic. Aquesta empresa contro-

larà el funcionament de les plantes de compactació i de transferència, dels abocadors controlats, el de la dotació de vehicles i de contenidors i permetrà que aquests instruments tinguin un funcionament i una gestió més ràpids i eficaços. "En un futur —afegeix Cuello—, l'empresa podria arribar fins i tot a autofinçar-se amb el tractament dels residus sòlids de les diverses plantes".

Daniel Hermosilla